

## POSTANOWIENIE

15 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 15 stycznia 2025 r. w Warszawie  
w sprawie ze skargi H. R. o stwierdzenie niezgodności z prawem  
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie  
z 27 stycznia 2022 r., IV Ca 2311/17,  
wydanego w sprawie z powództwa H. R.  
przeciwko Bankowi w W. w upadłości likwidacyjnej w W.  
o naruszenie posiadania,

**odmówiono przyjęcia skargi do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Powód H. R. wniósł przeciwko Bankowi w W. powództwo o naruszenie posiadania.

Wyrokiem z 13 maja 2015 r. Sąd Rejonowy w Wołominie powództwo oddalił.

Wyrokiem z 27 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie oddalił apelację powoda od rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji.

Powód zaskarżył skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wyrok Sądu Okręgowego w całości, wskazując na naruszenie przepisów prawa materialnego art. 342 k.c., art. 343 § 1 k.c. i art. 343 § 2 k.c., art. 23 i art. 24 k.c. oraz art. 14 ustawy o ochronie praw lokatorów jak również art. 2, art. 7, art. 8, art. 30, art. 32, art. 41, art. 47, art. 50, art. 72, art. 71, art.

75 i art. 76 Konstytucji. Zdaniem skarżącego wyrok Sądu Okręgowego jest niezgodny z art. 342 k.c., art. 343 § 1 k.c. i art. 343 § 2 k.c., art. 23 i art. 24 k.c.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

Zgodnie z art. 424<sup>9</sup> k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Oczywiście bezzasadność skargi powinna być oceniana w powiązaniu z jej celem, którym jest uzyskanie odszkodowania od Skarbu Państwa z tytułu wydania niezgodnego z prawem orzeczenia sądu (art. 417<sup>1</sup> § 2 k.c.).

Utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, że niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c. w zw. z art. 417<sup>1</sup> § 2 k.c. jest tylko takie orzeczenie, którego nieprawidłowość jest rażąca, ma charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17, z 26 kwietnia 2018 r., IV CNP 53/17). Orzeczenie powinno być sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007/1/17; z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007/2/35; z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 18/09, postanowienie Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17, postanowienie Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2021 r., II CNP 23/20).

Podstawą uwzględnienia skargi jest stwierdzona wadliwość orzeczenia, która ma charakter zasadniczy i ewidentny. Bezprawność judykacyjną w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c., definiuje się w sposób autonomiczny - węższy od bezprawności w rozumieniu przepisów o odpowiedzialności odszkodowawczej w prawie materialnym, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (zob. wyroki Sądu Najwyższego:

z 17 maja 2006 r., I CNP 14/06; z 28 marca 2007 r., II CNP 124/06; z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08; z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17).

Oczywiście bezzasadna, w rozumieniu powyższego przepisu, jest skarga, której zarzuty nie wskazują na opisane wyżej, kwalifikowane naruszenie prawa.

Taka sytuacja występuje w rozpoznawanej skardze.

Sądy obu instancji ustaliły, że 17 lipca 2013 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie P. B. dokonał przymusowej eksmisji powoda i członków jego rodziny z nieruchomości położonej w K. przy ul. [...] oraz wydał nieruchomość wierzycielowi (Km [...]). Dostęp do ww. nieruchomości został zabezpieczony przez działających na zlecenie Banku z siedzibą w W. („Bank”) – K. J. i W. Z. - niezwłocznie po przeprowadzeniu czynności egzekucyjnych. Nie zabezpieczono należycie drzwi balkonowych, w których znajdował się uszkodzony zamek. Ustalono, że powód będzie mógł zabrać pozostałe w mieszkaniu rzeczy ruchome po ustaleniu terminu z Bankiem, do czego jednak ostatecznie nie doszło.

W dniu 25 lipca 2013 r. H. R. wraz z żoną, córką i wnuczkami pokonał ogrodzenie przez lukę od strony sąsiedniej nieruchomości i - wykorzystując uszkodzony zamek w drzwiach balkonowych - dostał się do wnętrza przedmiotowej nieruchomości. Powód zabezpieczył następnie wejście na teren nieruchomości poprzez nałożenie kłódki, a także zamontowanie łańcuchów na furtce i zasuwek w drzwiach balkonowych.

W dniu 26 lipca 2013 r. powód zawiadomił pisemnie o zajęciu nieruchomości Sąd Rejonowy w Wołominie oraz Komendę Powiatową Policji w W.

Po dokonaniu eksmisji pracownicy Banku nie ujawnili obecności w mieszkaniu żadnych osób. Zamieszkiwanie powoda wraz z rodziną pracownicy pozwanego stwierdzili w dniu 29 lipca 2013 r., o czym zawiadomili telefonicznie policję. H. R. został powiadomiony o zamiarze ponownego zabezpieczenia nieruchomości przez przedstawiciela Banku, zaś pracownicy pozwanej przecięli założone kłódki i zamki za pomocą narzędzi elektromechanicznych. Na ich polecenie zaspawano także drzwi garażowe. Wtoku opisanych czynności powód wraz z rodziną dobrowolnie opuścił teren nieruchomości, policja interweniowała

dwukrotnie (na wezwanie powoda oraz na wezwanie pozwanego). Ponadto, Sąd Rejonowy ustalił, że sobota jest dla pracowników Banku dniem wolnym od pracy.

Należy przypomnieć, że tytuł wykonawczy jest dokumentem stanowiącym podstawę wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego. W egzekucji sądowej jest nim dokument mający cechy tytułu egzekucyjnego w rozumieniu art. 777 k.p.c., co do którego w postępowaniu klauzulowym zapadło orzeczenie o nadaniu mu klauzuli wykonalności w konkretnych granicach podmiotowych i dla przymusowego wykonania oznaczonego obowiązku (art. 776 k.p.c.), następnie zaopatrzony przez sąd klauzulą wykonalności i wydany wierzycielowi. Co do zasady, powstaje on na bazie odpisu (wypisu) dokumentu stanowiącego tytuł egzekucyjny, np. orzeczenia sądowego (postanowienie SN z 5 lipca 2013 r., IV CSK 742/12).

W niniejszym postępowaniu tytuł wykonawczy stanowi prawomocne orzeczenie Sądu Rejonowego w Wołominie z 29 listopada 2011. Nie ma zatem uzasadnienia stanowisko powoda, że pozwany podejmował działania w sposób bezprawny lub że skutek postępowania jego pracowników doszło do naruszenia miru domowego. Powód nie jest już właścicielem spornej nieruchomości, a zatem to on - w wyniku wtargnięcia do niej, bez wiedzy pozwanego - dopuścił się bezprawnego działania. Zastosowanie w niniejszej sprawie art. 343 § 2 k.c. zostało szeroko omówione przez Sądy *meriti* i nie ma konieczności powtarzania tych wywodów. Kwestia sytuacji osobistej i majątkowej powoda nie stanowi natomiast obiektywnej przesłanki uznania, że przedmiotowa skarga mogłaby być uzasadniona (zob. również postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lipca 2023 r., I CNP 15/23).

Uwzględniając powyższy stan faktyczny, Sądy obu instancji doszły do słusznego przekonania, że materialnoprawną podstawę roszczenia powoda stanowił art. 344 § 1 k.c. Zgodnie zaś z treścią art. 342 k.c., z ochrony prawnej korzysta również stan powstały w wyniku samowolnego przywrócenia sobie posiadania nieruchomości przez powoda. Z tego powodu, w ocenie Sądów, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Pozwany skorzystał bowiem niezwłocznie z uprawnień przysługujących mu na mocy art. 343 § 2 k.c., bez stosowania przemocy. Takie działanie Banku nie stanowiło samowolnego

naruszenia posiadania określonego w art. 344 § 1 k.c., a wyłącznie wyraz dozwolonej prawnie samopomocy.

Należy zatem uznać, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zastosował wskazane przepisy prawidłowo.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424<sup>9</sup> k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

M.L.

r.g.